

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0332

(mr. J. van der Groen, voorzitter, mr. A.M.T. Wigger, drs. P.M. Mallekoote, leden en mr. S. Brugts, secretaris)

Datum uitspraak	19 april 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de consument
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering gedeeltelijk toegewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Registratie persoonsgegevens. Frauduleuze kredietaanvraag. Valsheid in geschrift. Poging tot oplichting. In verband met valsheid in geschrift en (poging tot) oplichting bij een kredietaanvraag heeft de bank de persoonsgegevens van de consument voor de duur van acht jaar geregistreerd in enerzijds de Gebeurtenissenadministratie en het Intern Verwijzingsregister en anderzijds het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister. De consument vordert verwijdering van haar persoonsgegevens uit het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister, althans verkorting van de duur van deze extern werkende registraties. Daarnaast vordert zij een schadevergoeding van de bank. De commissie is van oordeel dat voor opname van de persoonsgegevens van de consument in de extern werkende registers voldoende grond aanwezig is. De bank mag deze registraties handhaven. Voor toewijzing van een schadevergoeding bestaat naar het oordeel van de commissie daarom geen grond. De duur van de registraties is naar het oordeel van de commissie niet proportioneel en moet de bank verkorten naar zes jaar. Vordering gedeeltelijk toegewezen.

1. De procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist volgens het reglement en op basis van de documenten inclusief bijlagen die partijen aan Kifid hebben ingestuurd. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument van 20 oktober 2023 en 3) het verweerschrift van de bank.
- 1.2 De bank is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde mevrouw mr. I.H.C. Jans, advocaat, kantoorhoudende te Eindhoven.
- 1.3 Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 22 januari 2024. De consument is in persoon op de hoorzitting verschenen. Namens de bank is op de hoorzitting mevrouw [naam 1], medewerker afdeling Veiligheidszaken, verschenen, bijgestaan door mr. Jans voornoemd.

- 1.4 De commissie constateert dat de secretaris de consument op 23 januari 2024 de gelegenheid heeft geboden om een geluidsfragment waarvan zij in haar e-mail van 12 oktober 2021 melding maakt, hierna opgenomen onder 2.4, aan Kifid te doen toekomen en dat de consument diezelfde dag een document naar Kifid heeft gemaild. De commissie constateert dat Kifid dit geluidsfragment niet kan openen en dat de IT-afdeling van Kifid heeft toegelicht dat dit met veiligheidsredenen vanwege het bestandstype van het document te maken heeft. De commissie constateert dat de secretaris de consument vervolgens op 23 januari 2024 op advies van de IT-afdeling van Kifid heeft verzocht het geluidsfragment als 'mp3-bestand' aan Kifid te doen toekomen, maar dat de consument van deze mogelijkheid geen gebruik heeft gemaakt.
- 1.5 De commissie constateert dat de secretaris de consument op 12 februari 2024 de gelegenheid heeft geboden om een verklaring over te leggen van mevrouw [naam 2], die haar aanvankelijk zou bijstaan tijdens de hoorzitting, maar daar niet bij kon zijn. Ook heeft de secretaris de consument nogmaals de gelegenheid geboden om het hiervoor genoemde geluidsfragment in het geding te brengen. De consument heeft vervolgens op 12 februari 2024 een verklaring van 15 januari 2024 van mevrouw [naam 2] voornoemd in het geding gebracht. Deze is onderdeel van het procesdossier. Daarnaast heeft de consument verklaard dat zij niet over de desbetreffende geluidsopname beschikt. De commissie heeft de bank in de gelegenheid gesteld hierop te reageren, waarna de bank op 14 februari 2024 een korte reactie in het geding heeft gebracht. Deze reactie is ook onderdeel van het procesdossier.
- 1.6 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daardoor bindend. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat er is gebeurd

- 2.1 Op 30 september 2021 is op naam van de consument bij Rabo Direct Financiering B.V., handelend onder de naam Freo (hierna: Freo), een aanvraag voor een persoonlijke lening van € 6.000,- voor de aanschaf van een auto ingediend. Later die dag is telefonisch gevraagd het kredietbedrag naar € 10.000,- te verhogen. Bij deze kredietaanvraag zijn vervalste inkomensgegevens overgelegd.
- 2.2 Op 30 september 2021 heeft de bank de persoonsgegevens van de consument voor de duur van acht jaar opgenomen in enerzijds de Gebeurtenissenadministratie en het Intern Verwijzingsregister en anderzijds het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister.
- 2.3 Op 12 oktober 2021 om 9:25 uur heeft Freo de consument een e-mail gestuurd over de kredietaanvraag. In deze e-mail staat:

"(...) Helaas hebben wij geen reactie van u mogen ontvangen op onderstaande e-mail. Wij hebben daarom navraag gedaan bij ABN AMRO en zij hebben bevestigd dat het aangeleverde bij- en afschrijvingenoverzicht niet correct is en dat u bovendien geen salaris ontvangt van [bedrijfsnaam].

Wij constateren dan ook dat er sprake is van fraude. De kredietaanvraag wordt afgewezen, waarvan u een e-mail zult ontvangen. Verder bericht ontvangt u per post. (...)

- 2.4 Op 12 oktober 2021 om 23:01 heeft de consument Freo een e-mail teruggestuurd vanaf het e-mailadres dat Freo heeft gebruikt om haar te mailen. In deze e-mail staat:

"(...) Volgens mij gaat het niet zo goed bij jullie op de afdeling. Ik heb al geruime tijd geleden doorgegeven geen interesse meer te hebben in de lening. Het telefoongesprek dat ik met jullie heb gevoerd is ook door mij opgenomen. Gebleken is dat de "samenvatting" die u mij hebt gegeven per e-mail dus niet helemaal klopt (verre van zelfs). Ik zal maar even in het midden laten of dit per abuis of met opzet is gebeurd. Aan het begin gaf ik al aan dat de lening niet meer gewild was en dat ik mijn persoonsgegevens wens te laten vernietigen. U blijft op eigen initiatief doorgaan met het beoordelen van de lening... iets wat ik erg frappant vind. (...)"

- 2.5 Op 27 oktober 2021 heeft de bank de consument een brief gestuurd over de registraties van haar persoonsgegevens in de interne en externe waarschuwingsregisters. In deze brief staat:

"(...) Rabobank heeft uw gegevens opgenomen in haar Incidentenregister, het bijbehorend Extern Verwijzingsregister en het Intern Verwijzingsregister. In deze brief leggen we graag uit waarom u hierin bent opgenomen en wat de gevolgen zijn. (...)

Reden van opname

(...) Reden van opname is uw betrokkenheid bij een frauduleuze kredietaanvraag van 10.000,- EUR bij Freo waarbij u vervalste stukken heeft overlegd. Hiervan is aangifte gedaan bij de politie. Freo is een onderdeel van de Rabobank Groep.

Er is voldoende aannemelijk geworden dat u bij een incident betrokken bent of bent geweest. Ook hebben wij vastgesteld dat voldaan is aan de opnamecriteria voor registratie in het Incidentenregister, het bijbehorend Extern Verwijzingsregister en het Intern Verwijzingsregister. (...)

Duur registraties

Uw gegevens zijn per 30-09-2021 in ons Incidentenregister opgenomen. Omdat wij hebben vastgesteld dat voldaan is aan de opnamecriteria voor registratie in het Externe Verwijzingsregister zijn uw gegevens daar ook in opgenomen. De einddatum van beide registraties is 30-09-2029. (...)"

- 2.6 Op 12 juli 2023 heeft de consument de bank een e-mail gestuurd vanaf een ander e-mailadres dan hiervoor onder 2.3 en 2.4 is genoemd. In deze e-mail staat:

"(...) Zojuist hebben wij elkaar gesproken. Graag verneem ik op welke wijze ik kan regeren op de registratie in het externe verwijsregister. (...)"

- 2.7 Op 16 augustus 2023 heeft de consument de bank een aanvullende e-mail gestuurd vanaf het e-mailadres dat zij op 12 juli 2023 ook heeft gebruikt. In deze e-mail staat:

"(...) Graag reageer ik inhoudelijk op uw vragen .

- Hoe heeft de foutieve aanvraag kunnen plaatsvinden ?*

Ik weet praktisch zeker dat mijn ex deze aanvraag destijds heeft ingediend. Hiernaast wil ik benadrukken dat het ontzettend eenvoudig is te frauderen wanneer men over iemands gegevens beschikt. (...)

Hiermee wil ik benadrukken waarom het zo belangrijk is om alvorens er een kredietaanvraag wordt behandeld, men eerst een identiteitscheck uitvoert. Dit is in mijn geval niet gebeurt. Ik werd gebeld door ene [voornaam] van de bank over een kredietaanvraag waarop ik hem meteen duidelijk heb gemaakt dat ik geen lening nodig heb. (...).

- Waarom is er sprake van een foutieve aanvraag ?*

omdat ik nooit een aanvraag heb ingediend en omdat ik geen lening wilde.

- Waarom stelt u dat de bank uw identiteit niet vastgesteld heeft ?*

Omdat ik toch echt heel zeker weet dat [voornaam] na mij te hebben gesproken alsnog de aanvraag heeft doorgezet. Hij heeft hiervoor nooit een identiteitscheck uitgevoerd! Als hij dit wel had gedaan dan was er nooit een probleem geweest.

- Door wie is de foutieve aanvraag ingediend ?*

Alles wijst erop dat mijn ex dit heeft gedaan. (...)

- Waarom betreft dit een foutieve aanvraag ?*

Omdat ik gebeld had moeten voordat iemand deze zou behandelen. Er is nooit een identiteitscheck geweest. [voornaam] had beter moeten weten.

- Heeft u aangifte gedaan bij de politie gedaan tegen de aanvrager van het krediet ? Zo ja, dan ontvangen wij graag een kopie van deze aangifte en zo nee, waarom heeft u geen aangifte gedaan. Immers lijkt het erop dat iemand uit uw naam u heeft willen benadelen.*

Ik heb dit wel gemeld maar omdat ik geen bewijs had is mij aangegeven dat dit weinig zin had. Hiernaast staat mijn ex erom bekend agressief te zijn. Ik ben bang dat die me weer zal opzoeken. (...)"

- 2.8 Op 24 augustus 2023 heeft de bank de consument een brief gestuurd over de registraties van haar persoonsgegevens in de interne en externe waarschuwingsregisters. In deze brief staat:

"(...) Op 24 juli jl. ontving Rabobank Klachtenservice uw e-mail. Hierin maakt u bezwaar tegen de registratie van uw persoonsgegevens in het Incidentenregister, het daaraan gekoppelde Extern Verwijzingsregister (hierna: "EVR") en het Intern Verwijzingsregister (hierna: "IVR") van de Rabobank (hierna: "de bank"). (...)

De registraties blijven gehandhaafd

De conclusie van mijn onderzoek is dat de registratie van uw persoonsgegevens in de hiervoor genoemde registers gehandhaafd blijven. (...)"

- 2.9 Verdere uitwisseling van standpunten tussen partijen heeft niet geleid tot een oplossing van de klacht van de consument, waarna zij haar klacht bij Kifid heeft ingediend.

De klacht en vordering van de consument

- 2.10 De consument vordert primair verwijdering van haar persoonsgegevens uit het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister en subsidiair verkorting van de duur van deze extern werkende registraties tot twee jaar. Daarnaast vordert de consument een schadevergoeding van € 42.000,- van de bank.

- 2.11 De consument heeft zich op het standpunt gesteld dat de registraties van haar persoonsgegevens in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister onterecht zijn en dat de duur van deze extern werkende registraties te lang is.

In dit verband heeft zij het volgende aangevoerd:

- a. De externe registraties voldoen niet aan artikel 5.2.1 van het protocol (de commissie begrijpt dat de consument hiermee het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen bedoelt). De consument heeft de kredietaanvraag niet bij Freo ingediend, omdat zij geen lening wilde. Als Freo een correcte identiteitscheck zou hebben uitgevoerd, dan was de consument nooit in deze situatie beland. De consument weet praktisch zeker dat haar ex-partner de kredietaanvraag heeft ingediend. De consument en haar ex-partner woonden samen en hadden toegang tot elkaars financiën. Hij wist haar pincode.
- b. De externe registraties zijn in strijd met het proportionaliteitsbeginsel. De bank heeft op geen enkele wijze rekening gehouden met de feiten en omstandigheden van het voorval. Uit alle stukken blijkt dat de consument op straat is komen te staan toen zij haar (inmiddels) ex-partner heeft gewezen op de frauduleuze handelingen. De consument is zeer getraumatiseerd door dit alles. Zij heeft in de daklozenopvang in [gemeentenaam] moeten overnachten. Alle feiten en omstandigheden wijzen erop dat de consument een nette ambtenaar is. Zij vormt absoluut geen gevaar voor de (financiële) belangen van klanten en/of medewerkers van de bank, de bank zelf of de continuïteit en/of integriteit van de financiële sector. De problemen kwamen pas nadat de bank de betaalrekening van de consument heeft geblokkeerd en haar salaris ineens niet meer kon worden uitbetaald. Op grond van artikel 5.2.1 van het protocol moet de bank een proportionaliteitsafweging maken. Dat heeft de bank niet gedaan.
- c. Vanwege de registraties van haar persoonsgegevens in de externe waarschuwingsregisters kan de consument geen hypothecaire geldlening afsluiten voor de financiering van de aankoop van een woning. Daardoor lijdt zij schade. Die schade heeft de consument op € 420.000,- gecijferd. Zij vordert echter slechts 10% van dat bedrag als schadevergoeding van de bank.

Het verweer van de bank

- 2.12 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 De commissie zal eerst beoordelen of de bank de persoonsgegevens van de consument mocht registreren in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister. In het bevestigende geval zal de commissie daarna ook beoordelen of de bank de duur van deze extern werkende registraties moet verkorten. Ten slotte zal de commissie beoordelen of de bank schadevergoeding aan de consument moet betalen.

Juridisch kader voor registratie van persoonsgegevens in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister

- 3.2 De commissie stelt voorop dat de registratie van persoonsgegevens in – met name – het Extern Verwijzingsregister voor de consument verstreckende consequenties kan hebben. Alle deelnemende financiële instellingen kunnen immers door raadpleging van het Extern Verwijzingsregister vaststellen dat er sprake is van opname van persoonsgegevens in het Incidentenregister van (een) andere deelnemer(s). Het gevolg daarvan kan zijn dat niet alleen de bank maar ook de andere deelnemende financiële instellingen hun (financiële) diensten aan de consument zullen weigeren of deze slechts zullen aanbieden tegen hogere tarieven. Tegen deze achtergrond is de commissie van oordeel dat hoge eisen moeten worden gesteld aan de grond(en) van de bank voor opname van de persoonsgegevens van de consument in de genoemde registers.¹
- 3.3 Ten tijde van de registraties van de persoonsgegevens van de consument (30 september 2021) waren het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (hierna: PIFI), de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: UAVG) van kracht. De opname van persoonsgegevens in het Extern Verwijzingsregister en het Incidentenregister is slechts gerechtvaardigd, indien de registraties in overeenstemming zijn met het PIFI, de AVG en de UAVG.
- 3.4 Artikel 5.2.1 aanhef en onder a en b van het PIFI bepaalt onder welke voorwaarden persoonsgegevens mogen worden opgenomen in het Extern Verwijzingsregister. Het moet gaan om gedragingen van de betrokkene die een bedreiging vormen, vormen of kunnen vormen voor de (financiële) belangen van een financiële instelling, alsmede voor de continuïteit en integriteit van de financiële sector. De *strafrechtelijke* aard van de te verwerken persoonsgegevens brengt mee dat deze gegevens in voldoende mate moeten vaststaan. Het moet gaan om zodanige concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv) kunnen dragen. Een strafrechtelijke veroordeling is niet vereist, maar anderzijds is de enkele verdenking van betrokkenheid bij een strafbaar feit in de zin van een vermoeden van schuld, zoals dat kan blijken uit een aangifte, niet voldoende. Als maatstaf heeft te gelden of de vastgestelde gedragingen een 'zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld' opleveren, in die zin dat de te verwerken strafrechtelijke persoonsgegevens in voldoende mate moeten vaststaan.²

¹ Zie Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494 en Geschillencommissie Kifid nrs. 2017-717 en 2018-377.

² Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720 en Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710.

De registratie in het Extern Verwijzingsregister is terecht

- 3.5 Tussen partijen is niet in geschil dat bij de aanvraag voor een persoonlijke lening van (aanvankelijk € 6.000,- en later) € 10.000,- op 30 september 2021 vervalste inkomensgegevens over zijn gelegd aan Freo. Dat blijkt uit de processtukken. Partijen verschillen erover van mening *wie* deze stukken bij Freo heeft ingediend. De bank heeft zich op het standpunt gesteld dat het de consument moet zijn geweest. De consument heeft dat betwist en heeft het standpunt ingenomen dat het haar ex-partner moet zijn geweest.
- 3.6 Gelet op hetgeen hiervoor onder 3.4 is overwogen staat in deze zaak ter discussie of de feiten en omstandigheden die de bank heeft gesteld een 'zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld' opleveren in die zin dat in voldoende mate vaststaat dat de consument de vervalste inkomensgegevens bij Freo heeft ingediend met het doel Freo ertoe te bewegen een persoonlijke lening aan haar te verstrekken. De bewijslast van die betrokkenheid ligt (in beginsel) bij de bank.
- 3.7 De bank heeft zich op het standpunt gesteld dat aan voornoemde maatstaf is voldaan en dat zij verplicht was de persoonsgegevens van de consument op te nemen in het Extern Verwijzingsregister. De bank heeft toegelicht dat de gedragingen van de consument een bedreiging vormen voor de (financiële) belangen van de bank en voor de continuïteit en/of integriteit van de financiële sector. Volgens de bank is er sprake van een 'incident' in de zin van het PIFI en staat in voldoende mate vast dat de consument daarbij betrokken is. De bank heeft toegelicht dat de consument een vervalste salarisstrook en bankafschrift heeft overgelegd met als doel Freo te bewegen haar een geldlening te verstrekken. De bank heeft toegelicht dat de consument structureel heeft ontkend dat zij deze documenten heeft aangepast, maar dat zij heeft nagelaten om een verklaring te geven voor de onregelmatigheden. Volgens de bank staat vast dat er op meerdere momenten telefonisch contact is geweest met de consument en heeft er identificatie plaatsgevonden via *iDIN*, wat de bank voldoende zekerheid geeft over de identiteit van de consument. Volgens de bank was de consument ook de begunstigde van het aangevraagde krediet en heeft zij per e-mail van 12 oktober 2021 bevestigd dat zij de aanvraag had ingediend. De bank heeft toegelicht dat de consument geen aangifte bij de politie heeft gedaan, uit welke aangifte zou kunnen blijken dat derden (haar ex-partner) gebruik hebben gemaakt van haar persoonlijke toegangscodes. Volgens de bank moeten financiële instellingen, waaronder Freo, bovendien uit kunnen gaan van de juistheid van de informatie die aan hen verstrekt wordt en dat de stukken die zij ontvangen authentiek zijn en conform de werkelijkheid. De bank is van mening dat dit een fundamentele eis is in het maatschappelijke verkeer.
- 3.8 Wat de consument in dit verband heeft aangevoerd, is weergegeven onder 2.11.

- 3.9 De commissie is alles overziend van oordeel dat de bank ten tijde van de registraties van de persoonsgegevens van de consument de conclusie heeft mogen trekken dat de consument door bij de kredietaanvraag gebruik te maken van vervalste stukken geprobeerd heeft de bank te bewegen haar een krediet te verstrekken en dat zij zich zodoende schuldig heeft gemaakt aan valsheid in geschrift en poging tot oplichting.³ Daarvoor is het volgende redengevend.
- 3.10 Onderdeel van het procesdossier is een geluidsfragment van een telefoongesprek dat de bank op 30 september 2021 heeft gevoerd. Tijdens de zitting is dit geluidsfragment afgespeeld. Daarnaast is onderdeel van het procesdossier een ander geluidsfragment van een telefoongesprek dat de bank later op die dag heeft gevoerd. Ook bevinden zich in het procesdossier nog drie geluidsfragmenten van telefoongesprekken die de bank op 1 oktober 2021, 2 oktober 2021 en 6 oktober 2021 heeft gevoerd. Ter zitting heeft de consument betwist dat zij degene is die te horen is in deze vijf geluidsfragmenten. Naar het oordeel van de commissie bestaat er echter een grote mate van waarschijnlijkheid dat het de consument is die in deze geluidsfragmenten te horen is. Gelet op het overige bewijsmateriaal dat onderdeel is van het procesdossier is voor de commissie in voldoende mate komen vast te staan dat de consument het krediet bij Freo heeft aangevraagd. Daarbij heeft de commissie in aanmerking genomen dat de bank de consument tijdens de kredietaanvraag middels *iDIN* heeft geïdentificeerd, dat in de e-mail van 12 oktober 2021, hiervoor opgenomen onder 2.4, staat dat de verzender van die e-mail “al geruime tijd geleden heeft doorgegeven geen interesse meer te hebben in de lening” en “dat de lening niet meer gewild was”, dat de consument tijdens de zitting geen duidelijk antwoord heeft gegeven op de vraag van de commissie of zij degene is geweest die die e-mail heeft verstuurd, en dat de consument tijdens de zitting ook overigens op de meeste vragen van de commissie geen of onduidelijke dan wel ontwijkende antwoorden heeft gegeven.
- 3.11 Dat voldoende is komen vast te staan dat de consument het krediet heeft aangevraagd blijkt voor de commissie bovendien uit de brief van 20 oktober 2023 van het arrondissementsparket Den Haag aan de bank. Uit die brief blijkt dat de politierechter de consument op 9 oktober 2023 bij verstek heeft veroordeeld tot een taakstraf voor de duur van honderd uur subsidiair vijftig dagen hechtenis en een schadevergoeding van € 230,-. Voor de commissie is voldoende komen vast te staan dat die veroordelingen betrekking hebben op de gedragingen van de consument die in deze zaak aan de orde zijn. Daarnaast is het zo dat de consument degene was die baat bij het krediet zou hebben gehad (bij uitbetaling ervan). Als Freo de kredietaanvraag had geaccepteerd, zou zij het krediet immers op de betaalrekening van de consument hebben overgemaakt.
- 3.12 Dit alles wijst naar het oordeel van de commissie op de betrokkenheid van de consument als (mede)dader bij valsheid in geschrift en poging tot oplichting.

³ Zie artikel 225 van het Wetboek van Strafrecht ('valsheid in geschrift') en artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht ('oplichting'), opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

3.13 De lezing van de consument dat het haar ex-partner is geweest die het krediet bij Freo heeft aangevraagd, kan de commissie niet vaststellen. Voor die lezing heeft de consument geen enkel begin van bewijs geleverd. Tijdens de zitting heeft zij aangevoerd dat “haar ex-partner haar met grof geweld op straat heeft gezet”, dat “hij zo’n soort persoon is” en dat “wij haar ex-partner niet moeten onderschatten.” De consument heeft haar stellingen echter niet onderbouwd met bewijsstukken. Zo ontbreekt, bijvoorbeeld, een proces-verbaal van aangifte tegen haar ex-partner. Uit zo’n proces-verbaal zou kunnen blijken dat hij toegang heeft gehad tot de bankgegevens en het e-mailaccount van de consument. Tijdens de zitting heeft de consument verklaard dat de politie haar heeft gehoord, maar op de vraag van de commissie welke verklaringen zij dan bij de politie heeft afgelegd, heeft zij geen duidelijk antwoord gegeven. De vraag van de commissie ter zitting of de consument (de naam van) haar ex-partner tijdens het verhoor dan heeft genoemd, heeft zij ontkennend beantwoord. Op de vraag van de commissie vanaf welk moment de consument dan geen toegang meer heeft gehad tot haar e-mailaccount, heeft zij ter zitting geen duidelijk antwoord gegeven. Nu de consument haar stellingen niet heeft onderbouwd met stukken kan de commissie niet anders dan voorbij gaan aan haar stellingen. De verklaring van 15 januari 2024 van mevrouw [naam 2], die zij na de mondelinge behandeling in het geding heeft gebracht, brengt de commissie niet tot andere inzichten. Deze verklaring geeft een karakterschets van de consument, geen weergave van feiten en omstandigheden. Gelet op het voorgaande kan de commissie niet anders dan uitgaan van de juistheid van de lezing van de bank.

3.14 Gelet op al het voorgaande is naar het oordeel van de commissie in voldoende mate komen vast te staan dat de gedragingen van de consument voldeden aan de hiervoor onder 3.4 genoemde maatstaf.

De registratie in het Extern Verwijzingsregister voldoet aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit

3.15 Vervolgens toetst de commissie of de bank het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel voldoende in acht heeft genomen.⁴ De Hoge Raad heeft bepaald dat, en dit volgt ook uit de AVG, bij elke gegevensverwerking moet zijn voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.⁵

3.16 Bij *subsidiariteit* gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel te bereiken. Het doel van de registratie is om andere banken erop te attenderen dat er in het verleden met betrekking tot de consument iets aan de hand is geweest op het gebied van valsheid in geschrift en (poging tot) oplichting.

⁴ Zie artikel 5.2.1 aanhef en onder c van het PIFI.

⁵ Zie Hoge Raad 9 november 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, rechtsoverweging 3.3 (*Santander*).

Dat doel is in dit geval in de ogen van de commissie niet op een andere manier te bereiken dan met een vermelding in het Extern Verwijzingsregister. Naar het oordeel van de commissie is daarmee aan het subsidiariteitsvereiste voldaan.

- 3.17 Bij *proportionaliteit* gaat het om de afweging van de belangen over en weer. Het belang van de financiële instellingen om opmerkelijk te worden gemaakt op fraude-gerelateerd gedrag van de consument moet zwaarder wegen dan het belang van de consument om zonder belemmeringen aan het financiële verkeer te kunnen deelnemen. Anders gezegd: er dient een redelijke verhouding te bestaan tussen het nadeel dat de consument ondervindt en de legitieme doelen die door de bank worden nagestreefd met de registratie. Ook mag de duur van de registratie niet disproportioneel zijn. De betrokkene die verwijdering van een registratie of verkorting van de duur van een registratie wenst, zal moeten aanvoeren op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom zijn belang prevaleert boven dat van de bank.
- 3.18 Wat de consument in dit verband heeft aangevoerd, is weergegeven onder 2.11.
- 3.19 Daartegenover heeft de bank het standpunt ingenomen dat de belangen die de consument heeft geschetst onvoldoende zwaarwegend zijn en ondergeschikt zijn aan de belangen van de bank en andere financiële instellingen om te worden beschermd tegen personen zoals de consument.
- 3.20 Wat de duur van de registraties betreft, heeft de bank geconcludeerd dat de aard van de gedraging en de mate van verwijtbaarheid ervoor zorgen dat een registratieduur van acht jaar redelijk en proportioneel is. De bank heeft toegelicht dat de consument onvoldoende heeft gesteld en bewezen dat zij een zwaarwegend belang heeft bij verkorting van de duur van de registraties in de externe registers. De commissie begrijpt dat de bank van mening is dat de omstandigheden dat de consument heeft nagelaten (volledige) openheid van zaken te geven, dat de consument geen spijt heeft betuigd en dat zij niet wenst in te staan voor haar daden, verzwarende omstandigheden zijn en een registratieduur van acht jaar rechtvaardigen.
- 3.21 De commissie is van oordeel dat de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Extern Verwijzingsregister op zichzelf, dat wil zeggen los van de registratietermijn die de bank heeft gekozen, voldoet aan het proportionaliteitsvereiste. De commissie begrijpt dat deze registratie impact heeft op de consument en dat zij daarvan nadeel kan ondervinden. Het plegen van valsheid in geschrift en (poging tot) oplichting zijn echter ernstige vergrijpen. De bank mocht ervan uitgaan dat de consument de informatie die zij ten behoeve van de kredietaanvraag bij haar had aangeleverd volledig was en op waarheid berustte en – in ieder geval – niet gemanipuleerd was.

Deze verplichting valt naar het oordeel van de commissie te herleiden tot een *fundamentele* eis in het maatschappelijk verkeer.⁶ Andere banken moeten tegen dergelijke gedragingen worden beschermd, zodat registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Extern Verwijzingsregister passend is.

- 3.22 Met betrekking tot de *duur* van de termijn die de bank heeft gekozen (acht jaar) overweegt de commissie dat, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van deze zaak, een registratieduur van zes jaar (en dus tot en met 30 september 2027) passend is. Voor de commissie weegt mee dat het handelen van de consument als ernstig is aan te merken, dat zij niet heeft toegegeven dat zij de kredietaanvraag zelf heeft ingediend, dat zij geen spijt heeft betuigd van haar daden en dat zij ter zitting bij herhaling geen openheid van zaken heeft gegeven, maar herhaaldelijk de vragen van de commissie niet dan wel ontwijkend heeft beantwoord. Dat zijn verzwarende omstandigheden. Daar staat echter tegenover dat Freo nagenoeg geen financieel nadeel heeft geleden. Freo heeft het krediet uiteindelijk niet aan de consument uitbetaald en de politierechter heeft haar (bij verstek) veroordeeld om een schadevergoeding van € 230,- aan Freo te betalen. Die omstandigheden wegen mee in het voordeel van de consument. Al met al is een registratieduur van zes jaar naar het oordeel van de commissie proportioneel.

De registratie in het Incidentenregister is terecht

- 3.23 Gelet op het vorenstaande dient ook de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister te worden gehandhaafd. Het Extern Verwijzingsregister is gekoppeld aan het Incidentenregister.⁷ Dit brengt mee dat zolang registratie in het Extern Verwijzingsregister terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven.
- 3.24 De commissie ziet daarnaast geen aanleiding voor een langere duur van de registratie in het Incidentenregister dan in het Extern Verwijzingsregister. Dit betekent dat ook de registratie in het Incidentenregister op 30 september 2027 komt te vervallen.

De bank hoeft geen schadevergoeding aan de consument te betalen

- 3.25 De consument heeft een schadevergoeding van € 42.000,- van de bank gevorderd. Nu de commissie hiervoor heeft vastgesteld dat de registraties terecht en proportioneel zijn, is er voor het betalen van schadevergoeding door de bank aan de consument echter geen grond.

Conclusie

- 3.26 De conclusie is dat de bank niet gehouden is de persoonsgegevens van de consument uit het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister te verwijderen.

⁶ Zie ook: Rechtbank Oost-Brabant 31 december 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:7589, rechtsoverweging 4.8. In gelijke zin: Geschillencommissie Kifid nrs. 2020-148, 2020-944, 2021-0472 en 2023-0539.

⁷ Zie artikel 5.1.1 van het PIFI, opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

De bank hoeft ook geen schadevergoeding aan de consument te betalen. De bank moet wel de duur van de registraties verkorten tot zes jaar. De commissie zal de vorderingen daarom deels toewijzen.

4. De beslissing

De commissie:

- beslist dat de bank binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, de duur van de registraties van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister in die zin aanpast dat deze uiterlijk op 30 september 2027 vervallen;
- wijst het meer of anders gevorderde af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 – 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage – Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021

In het toepasselijke Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 2021 zijn de volgende relevante bepalingen opgenomen:

2. Begripsbepalingen

In dit Protocol wordt verstaan onder:

Incident: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;

3. Algemeen

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister

3.1.1 Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.

(...)

3.1.3 Aan het Incidentenregister is het Extern Verwijzingsregister gekoppeld. (...)

4. Incidentenregister

4.1 Doel Incidentenregister en vastlegging van gegevens in het Incidentenregister

4.1.1 Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren:

“Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;

- op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.”

(...)

4.2 Toegang tot het Incidentenregister

(...)

4.2.3 De gegevens in het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN, FOV en SFH (de Fraudeloketten).

(...)

4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister

(...)

4.3.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opname in het Incidentenregister rechtvaardigt. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.

5. Extern Verwijzingsregister

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister

5.1.1 Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers.

Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Externe Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister

5.2.1 De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en na toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.

a) De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.

b) In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachte wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.

c) Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

(...)

5.3 Verwijdering van gegevens uit het Extern Verwijzingsregister

(...)

5.3.2 Verwijdering van Verwijzingsgegevens uit het Extern Verwijzingsregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan en opname in het Extern Verwijzingsregister conform artikel 5.2.1 Protocol heeft plaatsgevonden. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Artikel 5 AVG

1. Persoonsgegevens moeten:
 - a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is („rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie”);

- b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd („doelbinding”);
 - c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
 - d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren („juistheid”);
 - e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt overeenkomstig artikel 89, lid 1, mits de bij deze verordening vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen („opslagbeperking”);
 - f) door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging („integriteit en vertrouwelijkheid”).
2. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen („verantwoordingsplicht”).

Artikel 6 AVG

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
- a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
 - b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;
 - c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
 - d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;
 - e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

- f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

- 2. (...)
- 3. (...)
- 4. (...)

Artikel 10 AVG

Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG)

Artikel 33 UAVG

- 1. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt, indien:
 - a) de verwerking geschiedt door organen die krachtens de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht, dan wel door verwerkingsverantwoordelijken die deze hebben verkregen krachtens de Wet politiegegevens of de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens;
 - b) de verwerking geschiedt door en ten behoeve van publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden van verwerkingsverantwoordelijken of groepen van verwerkingsverantwoordelijken, indien: 1°. de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak van deze verwerkingsverantwoordelijken of groepen van verwerkingsverantwoordelijken; en 2°. bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad; of
 - c) de verwerking noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van gegevens over gezondheid, bedoeld in artikel 30, derde lid, aanhef en onderdeel a, met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene.
- 2. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt door de verwerkingsverantwoordelijke die deze gegevens ten eigen behoeve verwerkt:

- a) ter beoordeling van een verzoek van betrokkene om een beslissing over hem te nemen of aan hem een prestatie te leveren; of
 - b) ter bescherming van zijn belangen, voor zover het gaat om strafbare feiten die zijn of op grond van feiten en omstandigheden naar verwachting zullen worden gepleegd jegens hem of jegens personen die in zijn dienst zijn.
3. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard over personeel in dienst van de verwerkingsverantwoordelijke mogen uitsluitend worden verwerkt, indien dit geschiedt overeenkomstig regels die zijn vastgesteld in overeenstemming met de procedure bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden.
 4. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen ten behoeve van derden worden verwerkt:
 - a) door verwerkingsverantwoordelijken die optreden krachtens een vergunning op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
 - b) indien deze derde een rechtspersoon is die in dezelfde groep is verbonden als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; of
 - c) indien de Autoriteit persoonsgegevens met inachtneming van het vijfde lid een vergunning voor de verwerking heeft verleend.
 5. Een vergunning als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, kan slechts worden verleend, indien de verwerking noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend belang van derden en bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Wetboek van Strafrecht (Sr)

Artikel 225 Sr

1. Hij die een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, valselijk opmaakt of vervalst, met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt als schuldig aan valsheid in geschrift gestraft, met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk gebruik maakt van het valse of vervalste geschrift als ware het echt en onvervalst dan wel opzettelijk zodanig geschrift aflevert of voorhanden heeft, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat dit geschrift bestemd is voor zodanig gebruik.
3. Indien een feit, omschreven in het eerste of tweede lid, wordt gepleegd met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken, wordt de op het feit gestelde gevangenisstraf met een derde verhoogd.

Artikel 326 Sr

1. Hij die, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordelen, hetzij door het aannemen van een valse naam of van een valse hoedanigheid, hetzij door listige kunstgrepen, hetzij door een samenweefsel van verdichtsels, iemand beweegt tot de afgifte van enig goed, tot het verlenen van een dienst, tot het ter beschikking stellen van gegevens, tot het aangaan van een schuld of tot het teniet doen van een inschuld, wordt, als schuldig aan oplichting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Indien het feit wordt gepleegd met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken, wordt de op het feit gestelde gevangenisstraf met een derde verhoogd.

Wetboek van Strafvordering (Sv)

Artikel 350 Sv

Indien het onderzoek in artikel 348 bedoeld, niet leidt tot toepassing van artikel 349, eerste lid, beraadslagt de rechtbank op den grondslag der telastlegging en naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting over de vraag of bewezen is dat het feit door den verdachte is begaan, en, zoo ja, welk strafbaar feit het bewezen verklaarde volgens de wet oplevert; indien wordt aangenomen dat het feit bewezen en strafbaar is, dan beraadslagt de rechtbank over de strafbaarheid van den verdachte en over de oplegging van straf of maatregel, bij de wet bepaald.